

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – Edukacja obywatelska

Temat	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
I. POLSKA – WŁADZA, ŚWIAT POLITYKI I SFERA PUBLICZNA					
1. Władza ustawodawcza w RP	wymienia centralne organy władzy ustawodawczej w Polsce	- na wybranych przykładach rozróżnia funkcje pełnione przez Sejm i Senat RP - sprawdza na stronie internetowej Sejmu RP, ilu posłów zostało wybranych z okręgu, w którym znajduje się dana miejscowość	- posługując się schematem (podręcznik, s. 8), omawia strukturę władzy ustawodawczej w Polsce - znajduje na stronie internetowej Sejmu RP informacje o jednym z posłów wybranych w danym okręgu - podaje przykład celu zwołania Zgromadzenia Narodowego	- odróżnia większość bezwzględną od większości kwalifikowanej - posługując się schematem (podręcznik, s. 7), wyjaśnia, na czym polega immunitet parlamentarny - wyjaśnia, na czym polega rola Sejmu i Senatu w procesie legislacyjnym	ocenia aktywność jednego z posłów wybranego z danego okręgu
2. Prezydent RP – kompetencje i działania	wyjaśnia, w jaki sposób wybierany jest Prezydent RP	- podaje przykłady kompetencji Prezydenta RP - posługując się schematem (podręcznik, s. 14), wyjaśnia, jaki wpływ na proces legislacyjny może mieć Prezydent RP	- posługując się schematem (podręcznik, s. 13), identyfikuje wybrane kompetencje Prezydenta RP - samodzielnie lub w zespole omawia przykładowe działania podjęte przez Prezydenta RP w ramach uprawnień konstytucyjnych	- w zespole analizuje przykładowe działania podjęte przez Prezydenta RP w ramach uprawnień konstytucyjnych - posługując się schematem (podręcznik, s. 15), wyjaśnia, jaka jest różnica między stanem wojennym i stanem wyjątkowym	samodzielnie analizuje przykładowe działania podjęte przez Prezydenta RP w ramach uprawnień konstytucyjnych
3. Rada Ministrów jako organ władzy wykonawczej	identyfikuje ogólny skład Rady Ministrów	- podaje przykłady działań Rady Ministrów - posługując się schematem (podręcznik, s. 17), identyfikuje wybrane kompetencje Rady Ministrów	- rozróżnia ministrów resortowych i ministrów bez teki - wyszukuje informacje na temat bieżącego działania wybranego ministerstwa	- posługując się podręcznikiem, s. 19), rozróżnia administrację centralną od administracji terenowej - posługując się schematem (podręcznik, s. 16), omawia procedury powoływania Rady Ministrów	konstruktywnie uczestniczy w dyskusji nt. bieżącego działania wybranego ministerstwa
4. Organizacja władzy sądowniczej	wymienia przykłady instytucji, które tworzą władzę sądowniczą w Polsce	wyjaśnia, na czym polega dwuinstancyjność postępowania sądowego w Polsce	- posługując się schematem (podręcznik, s. 20), identyfikuje zadania Sądu Najwyższego - podaje przykłady spraw,	posługując się wykresem oraz tabelką (podręcznik, s. 24), rozróżnia zadania Trybunału Konstytucyjnego oraz	wykazuje, jakie znaczenie dla społeczeństwa mają właściwie funkcjonujące sądy

		▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 21), omawia możliwości i procedurę postępowania przed sądami powszechnymi	którymi zajmują się sądy administracyjne	Trybunału Stanu	
5. System partyjny w Polsce (temat zadaniowy)	▪ podaje nazwy wybranych partii obecnych w polskim parlamencie	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 26), określa funkcje partii politycznych	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 27), wyjaśnia ogólne różnice między partiami prawicowymi i lewicowymi ▪ wyszukuje wybrane informacje na temat partii politycznych, które są reprezentowane w polskim parlamencie	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 27) i odwołując się do wybranych przykładów, wyjaśnia, na czym polega podział partii według głoszonych ideologii ▪ wyjaśnia, jakie znaczenie ma artykuł 113 Konstytucji RP	▪ na przykładzie wybranego zagadnienia porównuje programy co najmniej dwóch partii politycznych, które są reprezentowane w polskim parlamencie
6. Polskie społeczeństwo obywatelskie	▪ podaje przykłady organizacji pozarządowych działających w skali ogólnokrajowej lub w skali lokalnej	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 29), rozróżnia trzy sektory życia publicznego ▪ wyszukuje przykładowe informacje dotyczące działalności wybranej organizacji pozarządowej	▪ posługując się tabelką (podręcznik, s. 30), określa różnicę między stowarzyszeniem zwykłym a stowarzyszeniem rejestrowym ▪ wyjaśnia różnicę między stowarzyszeniem a fundacją	▪ omawia zasady organizowania strajku	▪ proponuje działania wspierające wybraną organizację pozarządową
7. Oddziaływanie współczesnych mediów	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 34), rozróżnia media tradycyjne i media nowe	▪ wyjaśnia, dlaczego media są nazywane czwartą władzą ▪ podaje przykład niesprawdzonych informacji zawartych w mediach ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 35), identyfikuje funkcje mediów	▪ charakteryzuje wybrane media tradycyjne lub społecznościowe ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 35), charakteryzuje funkcje mediów	▪ podaje przykłady wpływu mediów na przekonania i postawy jednostek oraz na funkcjonowanie państwa i społeczeństwa	▪ odwołując się do wybranych przykładów, wyjaśnia, w jaki sposób media wpływają na postawy i przekonania jednostek oraz na funkcjonowanie państwa i społeczeństwa
8. Między wiarygodnością a manipulacją (temat zadaniowy)	▪ podaje przykład źródła informacji, które uważa za wiarygodne	▪ wskazuje wiarygodne i rzetelne źródło informacji na tematy społeczno-polityczne ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 40), wyjaśnia, w jaki sposób działa manipulant	▪ zadaje krytyczne pytanie dotyczące wybranej informacji ▪ identyfikuje przykłady manipulacji i dezinformacji	▪ omawiając wybrany przykład, wskazuje, w jaki sposób weryfikować źródła informacji, które budzą wątpliwość	▪ wyjaśnia, dlaczego tak zwany społeczny dowód słuszności może sprzyjać manipulacji
9. Znaczenie polskiej „Solidarności” (F)	▪ wyjaśnia znaczenie nazwy NSZZ „Solidarność”	▪ identyfikuje najważniejsze wydarzenia związane z działalnością NSZZ „Solidarność”	▪ wyjaśnia, jak doszło do utworzenia NSZZ „Solidarność” ▪ podaje przykłady wpływu „Solidarności” na przemiany	▪ wykazuje, że utworzenie „Solidarności” świadczyło o kształtowaniu się społeczeństwa obywatelskiego	▪ charakteryzuje działalność „Solidarności” po zakończeniu stanu wojennego w Polsce

			polityczne w Polsce	w Polsce	
II. POLSKA W EUROPIE					
10. Geneza i organizacja Unii Europejskiej	▪ posługując się mapką (podręcznik, s. 64), identyfikuje początki integracji europejskiej ▪ wyjaśnia, czego dotyczy układ w Schengen	▪ posługując się mapką (podręcznik, s. 67), określa aktualny zasięg Unii Europejskiej ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 68), rozróżnia główne organy władzy Unii Europejskiej	▪ wyjaśnia przyczyny integracji europejskiej ▪ wyszukuje przykładowe informacje dotyczące udziału Polski w instytucjach Unii Europejskiej	▪ wyodrębnia główne etapy integracji europejskiej ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 68), rozróżnia zadania głównych instytucji Unii Europejskiej	▪ wyszukuje wskazane przez nauczyciela informacje dotyczące udziału Polski w instytucjach Unii Europejskiej
11. Polska w Unii Europejskiej	▪ identyfikuje ogólne okoliczności przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	▪ podaje przykładowe konsekwencje obecności Polski w Unii Europejskiej	▪ ocenia przykładowe konsekwencje obecności Polski w Unii Europejskiej	▪ konstruktywnie uczestniczy w debacie „za i przeciw” dotyczącej ewentualnego przystąpienia Polski do strefy euro ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 70), omawia argumenty zwolenników i przeciwników wejścia Polski do UE (euroentuzjastów i eurosceptyków)	▪ przedstawia swoje argumenty w dyskusji na temat oceny bilansu członkostwa Polski w Unii Europejskiej
12. Perspektywy dla młodych Europejczyków	▪ wyszukuje ogólne informacje dotyczące jednego z programów unijnych dla młodzieży	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 76), identyfikuje główne obszary unijnych programów dla młodzieży ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 76), omawia etapy korzystania z programów unijnych	▪ charakteryzuje założenia wybranego programu unijnego dla młodzieży	▪ wyjaśnia, czym jest certyfikat Youthpass	▪ konstruktywnie uczestniczy w pracy zespołowej dotyczącej wybranego projektu unijnego dla młodzieży
13. Nietłumione procesy integracyjne (F)	▪ podaje przykłady pogłębiania integracji europejskiej	▪ posługując się wykresami (podręcznik, s. 81), identyfikuje założenia polityki klimatycznej Unii Europejskiej ▪ wyjaśnia, czego dotyczy brexit ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 82), omawia główne wyzwania stojące przed Unią Europejską	▪ odwołując się do wybranych przykładów, rozróżnia proces pogłębiania od poszerzania integracji europejskiej ▪ wyjaśnia, na czym polega zasada konsensusu	▪ wyjaśnia, na czym polega zasada podwójnej większości oraz mniejszość blokująca ▪ przedstawia swoje stanowisko w sprawie umowy między UE a Mercosurem	▪ konstruktywnie uczestniczy w dyskusji dotyczącej pogłębiania i poszerzania integracji europejskiej
III. ŚWIAT GLOBALNYCH ZALEŻNOŚCI					
14. Polska w	▪ podaje wybrane przykłady	▪ posługując się mapką	▪ posługując się wykresem	▪ analizuje wykresy kołowe	▪ wskazuje przyczyny oraz

światowych zależnościach	zależności między Polską a resztą świata	(podręcznik, s. 90), porównuje zasięg terytorialny Grupy Wyszehradzkiej oraz Trójmorza	(podręcznik, s. 89), wyjaśnia, jaką rolę odgrywają korporacje ponadnarodowe	(podręcznik, s. 91 i s. 92), a następnie formułuje własne wnioski ▪ charakteryzuje wybrane zależności między Polską a resztą świata	konsekwencje wybranych zależności między Polską a resztą świata
15. Ważne wyzwanie -bezpieczeństwo Polski	▪ identyfikuje wybrane czynniki aktualnie wpływające na bezpieczeństwo Polski	▪ posługując się mapką (podręcznik, s. 96), określa zasięg terytorialny NATO w Europie	▪ wyjaśnia, jakie są główne cele Organizacji Narodów Zjednoczonych	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 99), omawia wybrane formy wojny hybrydowej ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 95), omawia przejawy zimnej wojny	▪ analizując tekst źródłowy i mapkę (podręcznik, s. 96), wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski ma przynależność do NATO
16. Globalne problemy ludzkości	▪ podaje pozytywny i negatywny skutek globalizacji	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 100), omawia wybrany przejaw globalizacji ▪ podaje przykłady instytucji oraz inicjatyw, które niosą pomoc najuboższym krajom świata	▪ analizuje wykres kołowy (podręcznik, s. 102), a następnie formułuje wniosek ▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 104), omawia wybrany czynnik cywilizacyjny mający wpływ na środowisko naturalne naszej planety	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 105), uzasadnia konieczność międzynarodowej współpracy w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju	▪ charakteryzuje wybrane przejawy zagrożeń w zglobalizowanym świecie
17. Narastające zagrożenie – kryzys klimatyczny	▪ podaje przykładowe czynniki, które mają wpływ na kryzys klimatyczny	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 107), identyfikuje elementy klimatu i pogody ▪ analizuje wykres (podręcznik, s. 108) i formułuje ogólny wniosek	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 108), omawia wybrane przejawy działalności człowieka, które mają wpływ na globalne ocieplenie ▪ wyjaśnia, co to jest ślad węglowy	▪ omawia zasady zrównoważonego rolnictwa	▪ posługując się schematem (podręcznik, s. 111), uzasadnia konieczność międzynarodowej współpracy na rzecz zahamowania kryzysu klimatycznego
18. Odpowiedzialna konsumpcja i patriotyzm gospodarczy (F)	▪ identyfikuje główne zasady odpowiedzialnej konsumpcji	▪ podaje przykłady zachowań na rzecz odpowiedzialnej konsumpcji	▪ odwołując się do obserwacji życia codziennego i posługując się informacjami zawartym w metaplanie (podręcznik, s. 113), przedstawia swoje stanowisko w sprawie ograniczenia ilości odpadów ▪ podaje przykłady patriotyzmu gospodarczego	▪ odwołując się do schematu (podręcznik, s. 115), omawia rolę różnych podmiotów mających wpływ na patriotyzm gospodarczy	▪ proponuje działania na rzecz patriotyzmu gospodarczego w swoim najbliższym otoczeniu

F – tematy fakultatywne, do realizacji przynajmniej jeden z każdego działu.